

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 28.7.2009
СОМ(2009) 373 окончателен

2009/0100 (СНС)

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**ЗА СКЛЮЧВАНЕ ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА
КОНВЕНЦИЯТА ЗА МЕЖДУНАРОДНОТО СЪБИРАНЕ НА ИЗДРЪЖКА ЗА
ДЕЦА И ЗА ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТО**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**ЗА СКЛЮЧВАНЕ ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА
КОНВЕНЦИЯТА ЗА МЕЖДУНАРОДНОТО СЪБИРАНЕ НА ИЗДРЪЖКА ЗА
ДЕЦА И ЗА ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТО**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ЦЕЛ

На 23 ноември 2007 г. в рамките на Хагската конференция по международно частно право бяха приети два международни инструмента, а именно Конвенцията за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството и Протоколът за приложимото право при задължения за издръжка.

Протоколът е замислен като средство за осигуряване на по-голяма правна сигурност и предсказуемост за кредитори и длъжници по задължения за издръжка. На 23 февруари 2009 г. Комисията прие предложение за решение на Съвета за сключване от страна на Европейската общност на протокола¹.

Конвенцията има за цел да осигури ефективното международно събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството. Предвид обстоятелството, че по-голямата част от исковете за издръжка са свързани с деца, конвенцията е преди всичко мярка за защита на децата. Настоящото предложение се отнася до сключване от страна на Европейската общност на конвенцията.

2. ИЗГРАЖДАНЕ НА ОБЩО СЪДЕБНО ПРОСТРАНСТВО В РАМКИТЕ НА ОБЩНОСТТА

Европейската общност си е поставила за цел създаването на истинско съдебно пространство, което се основава на принципа на взаимно признаване на съдебни решения.

На своето заседание от 18 декември 2008 г. Съветът прие Регламент (ЕО) № 4/2009 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка². Сключването на конвенцията от страна на Общността ще укрепи съществуващите норми на Общността в областта на признаването и изпълнението на решения за издръжка и административното сътрудничество между централните органи, като създаде в рамките на Общността система от хармонизирани норми по отношение на третите държави, които ще бъдат договарящи се страни по конвенцията.

¹ COM(2009) 81

² ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1. Предложението на Комисията за регламент на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка, прието на 15 декември 2005 г., бе придружено от оценка на въздействието. Всички области, обхванати от конвенцията, са включени и в регламента, който допълнително засилва сътрудничеството между държавите-членки и по някои въпроси отива по-далеч от конвенцията. Поради това предишната оценка на въздействието бе сметена за достатъчна за даването на насоки в подкрепа на приемането на настоящото предложение.

3. КОНВЕНЦИЯТА ОТ 2007 Г. ЗА МЕЖДУНАРОДНОТО СЪБИРАНЕ НА ИЗДРЪЖКА ЗА ДЕЦА И ЗА ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТО

Конвенцията бе договорена от Европейската комисия въз основа на насоките за водене на преговори на Съвета и е в съответствие с тези насоки.

За постигането на целта на конвенцията — осигуряване на ефективно събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството — се използва комбинация от различни средства като 1) цялостна система за сътрудничество между органите на договарящите се държави при разглеждането на международните молби, 2) изискване договарящите се държави да предоставят молби за постановяване и изменение на решения за издръжка, 3) разпоредби, които гарантират ефективен достъп до трансгранични производства за издръжка, 4) система за признаване и изпълнение на решения за издръжка, постановени в договарящите се държави, 5) опростени и ускорени производства за признаване и изпълнение и 6) изискване за ефективни мерки за своевременно изпълнение.

Конвенцията обхваща много практически въпроси, които могат да повлияят на начина, по който се разглеждат международните искове, например езиковите изисквания, стандартните формуляри и обмена на информация относно националните законодателства. Тя също така насърчава използването на новите информационни технологии с цел намаляване на разходите и забавянето.

Конвенцията в нейната цялост задължително се прилага към дела за издръжка на деца. Всички глави се прилагат също така към молби за признаване и изпълнение на издръжка на съпруг или на бивш съпруг, когато са подадени съвместно с иск за издръжка на деца. И други искове за признаването и изпълнението на издръжка на съпруг или на бивш съпруг са включени в задължителното приложно поле на конвенцията, но за тях не се прилагат разпоредбите на глави II и III, които създават система за административно сътрудничество чрез централните органи и които съдържат също така разпоредби за помощ при дела за издръжка на деца. Договаряща се държава може да декларира, че прилага конвенцията или част от нея към всякакви други задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство.

В конвенцията е предвидена възможност страна по нея да стават регионални организации за икономическа интеграция (член 59).

В член 51, параграф 4 е предвидена клауза за изключване на прилагането, в която се посочва, че конвенцията не засяга прилагането на инструментите на регионална организация за икономическа интеграция, която е страна по тази конвенция, приети след сключването на конвенцията, по въпроси, уредени от конвенцията, при условие, че в отношенията на държавите-членки на регионалната организация за икономическа интеграция с други договарящи се държави тези инструменти не засягат прилагането на разпоредбите на конвенцията. Що се отнася до признаването и изпълнението на съдебни решения между държавите-членки на регионалната организация за икономическа интеграция, конвенцията не засяга нормите на регионалната организация за икономическа интеграция, независимо от това дали са приети преди или след сключването на конвенцията.

Член 62 предвижда възможност за формулиране на резерви, а член 63 — възможността за извършването на декларации по отношение на някои членове.

4. ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейските общности³ Общността има изключителна външна компетентност в областите, обхванати от Регламент (ЕО) № 4/2009. Този регламент обхваща всички области, включени в конвенцията. С оглед на съдебната практика, посочена по-горе, въпросите, свързани с признаването и изпълнението, попадат в изключителната компетентност на Общността. Комисията счита, че административното сътрудничество, както и нормите относно правната помощ попадат в изключителната компетентност на Общността, тъй като тези норми на конвенцията ще засегнат също така и нормите на Общността.

Ако не съществуваха норми за административно сътрудничество в Общността, биха се прилагали нормите на конвенцията. Нормите на Общността по въпросите, уредени от конвенцията, включително административното сътрудничество, които са предвидени в Регламент (ЕО) № 4/2009, ще бъдат засегнати от прилагането на нормите на конвенцията между държавите-членки. Прилагането в Общността на Регламент (ЕО) № 4/2009, включително на нормите за административно сътрудничество, е гарантирано от клауза за изключване на прилагането (член 51, параграф 4 от конвенцията). Тази клауза не изключва потенциалното въздействие на конвенцията върху правото на Общността. Напротив, включването на клауза за изключване на прилагането в споразумението може да е знак, че нормите на Общността са засегнати (вж. Становище 1/03 на СЕО). Трябва да бъде отбелязано, че целта на конвенцията като цяло е да осигури ефективното събиране на издръжка. Нормите за административно сътрудничество съществуват само за целта на получаването и изпълнението на решения за издръжка. Освен това нормите за административно сътрудничество, предвидени в Регламент (ЕО) № 4/2009, могат да се прилагат за решения, постановени в трети държави. В тази връзка Комисията предлага Общността да сключи конвенцията сама.

Член 62, параграф 1 позволява на договарящите се държави най-късно при ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването да формулират една или няколко от резервите, предвидени в член 2, параграф 2, член 20, параграф 2, член 30, параграф 8, член 44, параграф 3 и член 55, параграф 3.

Предлага се да не бъдат формулирани резерви. Конвенцията следва да се прилага като такава и няма причини да се ограничи приложното ѝ поле съгласно член 2, параграф 2 или признаването и изпълнението съгласно член 20, параграф 2 и член 30, параграф 8. Комисията също така смята, че централните органи на държавите-членки следва да постигнат съгласие за комуникация с другите централни органи на английски и френски език освен на официалния език на замолената държава. Следователно не би следвало да се формулира резерва като предвидената по член 44, параграф 3. Понастоящем няма нужда да се разглежда резервата по член 55, параграф 3.

³ Становище 1/03 на Съда от 7 февруари 2006 г. относно компетентността на Общността да сключи новата Конвенция от Лугано относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.

В член 63, параграф 1 е предвидена възможност да се правят декларациите, посочени в член 2, параграф 3, член 11, параграф 1, буква ж), член 16, параграф 1, член 24, параграф 1, член 30, параграф 7, член 44, параграфи 1 и 2, член 59, параграф 3 и член 61, параграф 1. Всички декларации следва да бъдат направени от Общността, тъй като се предлага само Общността да е страна по конвенцията.

Член 59, параграф 3 позволява на Европейската общност при подписването, приемането, утвърждаването или присъединяването да декларира, че има компетентност по всички въпроси, уредени от конвенцията, и че държавите-членки, които са ѝ прехвърлили компетентност, са правно обвързани по конвенцията. Комисията предлага да бъде направена такава декларация.

Конвенцията следва да се прилага по еднакъв начин в рамките на Общността. По основни въпроси, като приложното поле, това изискване следва да се спазва без изключение. В съответствие с член 2, параграф 3 всяка договаряща се държава може да декларира, че ще разшири прилагането на част от или на цялата конвенция по отношение на други задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство, в това число по-специално по отношение на задължения към уязвими лица. Такава декларация създава задължения между две договарящи се държави само доколкото техните декларации обхващат същите задължения за издръжка и същите части от конвенцията.

Комисията предлага приложното поле на конвенцията в нейната цялост да бъде разширено и да обхваща всички задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство, което означава, че приложното поле ще бъде същото като това на Регламент (ЕО) № 4/2009. Регламент (ЕО) № 4/2009 има широко приложно поле, за да осигури равнопоставеност между всички кредитори на издръжка. Също така фактът, че искове за издръжка, които не се отнасят до деца или съпрузи се срещат рядко, показва, че е логично да се използват едни и същи норми за всички задължения за издръжка и подкрепя идеята за разширяване на приложното поле на конвенцията. Освен това някои държави-членки признават и изпълняват решения, свързани със задължения за издръжка, въз основа на Хагската конвенция от 2 октомври 1973 г. относно признаването и изпълнението на съдебни решения, свързани със задължения за издръжка, без да се допускат резерви по член 26 от конвенцията. Ако приложното поле не бъде разширено, както се предлага, това би означавало, че тези държави-членки биха се върнали назад в отношенията си с някои трети държави.

Очевидно е, че Общността не следва да прави декларации, свързани с използването на оценка на средствата, с които разполага детето, по член 16, параграф 1. Ясно е също така, че не следва да бъдат правени декларации относно алтернативно производство по член 24, параграф 1, тъй като по време на преговорите позицията на Общността бе в полза на по-ефикасното производство по молба за признаване и изпълнение, предвидено в член 23. Също така подаването на молби за признаване и изпълнение на споразумение за издръжка не следва да бъде ограничено по смисъла на член 30, параграф 7.

Не е необходима декларация по отношение на неединни правни системи, предвидена в член 61, параграф 1, тъй като конвенцията следва да се прилага във всички държави-членки и във всички териториални единици. В член 61, параграф 3 се посочва също

така, че ако дадена държава не направи декларация по член 61, конвенцията се прилага за всички териториални единици на тази държава.

При някои особени обстоятелства, при които има обективни и сериозни основания за диференцирано прилагане на конвенцията, държавите-членки следва да посочат дали желаят да прилагат положителните декларации, предвидени в конвенцията.

Съгласно член 11, параграф 1, буква ж) за всяка молба, която не е молба за признаване или за признаване и изпълнение на решение за издръжка по член 10, параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а), договаряща се държава може да посочи чрез декларация всяка допълнителна информация или документ, изисквани от централния ѝ орган за разглеждане на молбата или от нейните съдебни или административни органи за провеждане на съответните производства. Комисията няма да възрази, ако някоя държава-членка желае да използва възможността, предоставена по този член, тъй като в някои случаи може да е необходима допълнителна информация в интерес на ефикасното прилагане на конвенцията.

По член 44, параграф 1 молбите и свързаните с тях документи следва да бъдат на оригиналния език и да бъдат придружени от превод на официален език на замолената държава или на друг език, който замолената държава е посочила чрез декларация, че приема, освен ако компетентният орган на тази държава не се откаже от превод. Предлага се да се позволи на държавите-членки да приемат преводи и на други езици, освен своя официален език, тъй като това ще улесни прилагането на конвенцията.

По член 44, параграф 2 договаряща се държава, която има повече от един официален език и не може, по причини на вътрешното си право, да приеме за цялата си територия документи на един от тези езици, чрез декларация посочва езика, на който тези документи трябва да бъдат съставени или преведени за подаването им в различните части на нейната територия. Предлага се тази възможност да се предостави на държавите-членки, в които различни езици са официални само за част от територията (като Белгия например).

Държавите-членки, които желаят да се възползват от възможностите по член 11, параграф 1, буква ж), член 44, параграф 1 или член 44, параграф 2, следва да съобщят тази информация на Комисията, както и да уведомят за съдържанието на своите декларации, като представят обективни и сериозни основания. Ако на по-късен етап някоя държава-членка желае да измени или да оттегли декларация, която я касае, тя следва да съобщи тази информация на Комисията, която след това уведомява депозитаря.

Тъй като се предлага само Общността да е страна по конвенцията, държавите-членки следва да съобщят на Комисията информацията относно определянето на централния орган или централните органи, посочена в член 4, както и всяка информация относно законодателството, процесуалните норми и услугите, посочена в член 57. Комисията ще съобщи тази информация на Постоянното бюро на Хагската конференция при сключването на конвенцията.

Предлага се държавите-членки да съобщят цялата информация на Комисията до 18 септември 2010 г., която дата е и крайният срок и за съобщаване на Комисията на информацията относно данните за връзка и езиците по член 71 от Регламент (ЕО) № 4/2009.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване от страна на Европейската общност на Конвенцията за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 61, буква в) във връзка с член 300, параграф 2 и член 300, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Комисията⁴,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁵,

като има предвид, че:

- (1) Общността работи за установяването на общо съдебно пространство, основаващо се на принципа на взаимно признаване на съдебни решения.
- (2) Конвенцията от 23 ноември 2007 г. за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството (наричана по-нататък „конвенцията“) представлява добра основа за световна система за сътрудничество и за признаване и изпълнение по въпроси, свързани със задължения за издръжка, която на практика осигурява безплатна правна помощ при дела за издръжка на деца и опростена процедура за признаване и изпълнение.
- (3) Въпроси, уредени от конвенцията, са предмет и на Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка. Общността е придобила изключителна компетентност по всички въпроси, уредени от конвенцията, и следователно трябва да сключи конвенцията сама. Държавите-членки ще бъдат обвързани от конвенцията по силата на сключването ѝ от Общността. Член 59 от конвенцията позволява на Общността да подпише, приеме, утвърди или да се присъедини към конвенцията.
- (4) По конвенцията не следва да се формулират резерви. Всички необходими декларации, както и тяхното последващо изменение и оттегляне, следва да бъдат направени от Общността.

⁴ ОВ С , г., стр. .

⁵ ОВ С , г., стр. .

- (5) Приложното поле на конвенцията следва да бъде разширено чрез декларация, така че конвенцията в нейната цялост да се прилага по отношение на всички задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство, за да се осигури ефективното събиране на издръжка по отношение на всички договарящи се страни, доколкото техните декларации обхващат същите задължения за издръжка и същите части от конвенцията.
- (6) До 18 септември 2010 г. държавите-членки следва да уведомят Комисията, ако желаят да бъдат направени декларациите, посочени в член 11, параграф 1, буква ж), член 44, параграф 1 и член 44, параграф 2 от конвенцията, и следва да уведомят за съдържанието на всяка такава декларация, която следва да се основава на обективни и сериозни основания. Ако на по-късен етап някоя държава-членка желае изменението или оттеглянето на декларация, тя следва да уведоми Комисията, така че Комисията да може да уведоми депозитаря.
- (7) До 18 септември 2010 г. държавите-членки следва също така да уведомят Комисията за своя централен орган или централни органи, посочени в член 4, параграф 3 от конвенцията. Комисията следва да съобщи тази информация на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право при депозиране на документа за ратификация или присъединяване, както се изисква от конвенцията. Ако определеният централен орган бъде сменен, държавите-членки следва да съобщят тази информация на Комисията, която след това я предава на Постоянното бюро.
- (8) До 18 септември 2010 г. държавите-членки следва също така да съобщят на Комисията информацията относно законодателството, процесуалните норми и услугите, посочена в член 57 от конвенцията. Комисията следва да предостави тази информация на Постоянното бюро до момента на сключване на конвенцията от Общността.
- (9) В съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, [Обединеното кралство и Ирландия участват в приемането и прилагането на настоящото решение.]
- (10) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, Дания не участва в приемането на настоящото решение, не е обвързана от него и не го прилага,

РЕШИ:

Член 1

С настоящото от името на Общността се одобрява Конвенцията от 23 ноември 2007 г. за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството.

С настоящото председателят на Съвета е оправомощен да определи лицето/лицата, което/които е/са упълномощено/упълномощени да депозира/депозират от името на Европейската общност документа, посочен в член 58, параграф 2 от конвенцията.

Текстът на конвенцията е приложен към настоящото решение.

Член 2

При сключването на конвенцията Общността следва да направи декларациите, предвидени в Приложение 1 към настоящото решение.

Декларациите по член 11, параграф 1, буква ж) и член 44, параграф 1 от конвенцията се отнасят до тези държави-членки, които до 18 септември 2010 г. са информирали Комисията за желанието си да направят такива декларации и за съдържанието на тези декларации.

Декларацията по член 44, параграф 2 от конвенцията се отнася до Белгия, която трябва да информира Комисията до 18 септември 2010 г. за съдържанието на декларацията, която следва да бъде направена.

Член 3

До 18 септември 2010 г. държавите-членки уведомяват Комисията за своя централен орган или централни органи, посочени в член 4, параграф 3 от конвенцията. Комисията съобщава тази информация на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право при депозиране на документа, посочен в член 58, параграф 2 от конвенцията.

До 18 септември 2010 г. държавите-членки съобщават на Комисията информацията относно законодателството, процесуалните норми и услугите, посочена в член 57 от конвенцията. Комисията ще предостави тази информация на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право до момента на депозиране на документа, посочен в член 58, параграф 2 от конвенцията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

...

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Декларации, които следва да бъдат направени от Общността при сключването на Конвенцията за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството („конвенцията“) в съответствие с член 63 от тази конвенция

I. Декларация по член 59, параграф 3 относно компетентността на Европейската общност по въпроси, уредени от конвенцията

1. В съответствие с член 59, параграф 3 от конвенцията Европейската общност декларира, че има компетентност по всички въпроси, уредени от Конвенцията за международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството („конвенцията“). Нейните държави-членки не подписват, не приемат, не утвърждават и не се присъединяват към конвенцията, но са обвързани от конвенцията по силата на сключването ѝ от Европейската общност.

2. Настоящите членове на Европейската общност са Кралство Белгия, Република България, Чешката република, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Естония, Ирландия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Италианската република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Република Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Румъния, Република Словения, Словашката република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

3. Въпреки това тази декларация не се отнася до Кралство Дания в съответствие с членове 1 и 2 от протокола относно позицията на Дания, приложен към договорите.

4. Настоящата декларация не е приложима за териториите на държавите-членки, в които Договорът за създаване на Европейската общност не се прилага, и не накърнява актове или позиции, които могат да бъдат приети съгласно конвенцията от заинтересованите държави-членки от името на тези територии и в интерес на същите.

II. Декларации по отношение на някои разпоредби и въпроси

5. В съответствие с член 2, параграф 3 от конвенцията Европейската общност декларира, че конвенцията в нейната цялост е приложима към задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство.

6. В съответствие с член 11, параграф 1, буква ж) от конвенцията Европейската общност декларира, че в [посочете държавата-членка/държавите-членки] молба, която не е молба по член 10, параграф 1, буква а) и член 10, параграф 2, буква а), следва да включва [посочете изискваната информация или документи].

7. В съответствие с член 44, параграф 1 от конвенцията Европейската общност декларира, че [посочете държавата-членка/държавите-членки] приема/приемат молбите и свързаните с тях документи в превод на [посочете езика/езиците].

8. В съответствие с член 44, параграф 2 от конвенцията Европейската общност декларира, че в Белгия документите, които следва да бъдат подадени в/във [посочете частите от територията], се изготвят на [посочете езиците].

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

КОНВЕНЦИЯ ЗА МЕЖДУНАРОДНОТО СЪБИРАНЕ НА ИЗДРЪЖКА ЗА ДЕЦА И ЗА ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТО

Държавите, подписали настоящата конвенция,

желаейки да подобрят сътрудничеството между държавите по отношение на международното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството,

съзнавайки необходимостта от съществуването на производства, които дават резултати и са достъпни, своевременни, ефикасни, икономични, откликващи на потребностите и справедливи,

желаейки да доразвият най-сполучливите решения, застъпени в съществуващите Хагски конвенции и други международни инструменти, и по-специално Конвенцията на Организацията на обединените нации за събирането на издръжка в чужбина от 20 юни 1956 г.,

стремейки се да се възползват от напредъка в технологиите и да създадат гъвкава система, която да може да се адаптира към променящите се потребности и новите възможности, които се откриват с напредъка в технологиите,

припомняйки, че в съответствие с членове 3 и 27 от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 20 ноември 1989 г.

– висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до деца,

– всяко дете има право на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие,

– родителят (родителите) или другите лица, отговорни за детето, имат първостепенна отговорност да осигурят в рамките на своите способности и финансови възможности условията за живот, необходими за развитието на детето, и

– държавите — страни по конвенцията, предприемат всички необходими мерки, включително сключване на международни споразумения, за получаване от страна на детето на издръжката от родителите или от другите лица, които носят отговорност за него, особено когато такива лица, живеят в държава, различна от тази на детето,

решиха да сключат настоящата конвенция и се споразумяха за следното:

ГЛАВА I — ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ДЕФИНИЦИИ

Член 1 Предмет

Настоящата конвенция има за предмет да осигури ефективното международно събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството, по-специално чрез:

- а) създаване на цялостна система за сътрудничество между органите на договарящите се държави;
- б) предоставяне на молби за постановяване на решения за издръжка;
- в) осигуряване на признаването и изпълнението на решения за издръжка; и
- г) изискване на ефективни мерки за своевременното изпълнение на решения за издръжка.

Член 2 Приложно поле

1. Настоящата конвенция се прилага:

- а) към задължения за издръжка на лице, ненавършило 21 години, произтичащи от връзката родител—дете;
- б) към признаване и изпълнение или само към изпълнение на решение за издръжка на съпруг или на бивш съпруг, когато молбата е подадена едновременно с иск в рамките на приложното поле на буква а); и
- в) с изключение на глави II и III — към издръжка на съпруг или на бивш съпруг.

2. Всяка договаряща се държава може в съответствие с член 62 да си запази правото да ограничи прилагането на конвенцията, що се отнася до параграф 1, буква а), до лица, ненавършили 18 години. Договаряща се държава, която формулира такава резерва, няма право да иска прилагане на конвенцията за лица, които са изключени чрез нейната резерва, поради навършена възраст.

3. Всяка договаряща се държава може в съответствие с член 63 да декларира, че ще разшири прилагането на част от или на цялата конвенция по отношение на други задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени, брачни отношения или отношения на сватовство, в това число по-специално по отношение на задължения към уязвими лица. Такава декларация създава задължения между две договарящи се държави само доколкото техните декларации обхващат същите задължения за издръжка и същите части от конвенцията.

4. Разпоредбите на настоящата конвенция се прилагат към децата независимо от семейното положение на родителите им.

Член 3 Дефиниции

За целите на настоящата конвенция:

- а) „кредитор“ означава физическо лице, на което се дължи или се твърди, че му се дължи издръжка;
- б) „длъжник“ означава физическо лице, което дължи или за което се твърди, че дължи издръжка;

в) „правна помощ“ означава необходимото съдействие, оказано на молителите, за да се запознаят и да предявят правата си, както и за да се гарантира, че молбите им ще бъдат разгледани обстойно и ефективно в замолената държава. Според случая такава помощ може да бъде оказана посредством правни консултации, помощ с оглед сезиране на компетентен орган, процесуално представителство и освобождаване от разходите по делото;

г) „споразумение в писмена форма“ означава споразумение, записано на носител, така че съдържащата се в него информация да е достъпна и да може впоследствие да се използва за позоваване;

д) „споразумение за издръжка“ означава споразумение в писмена форма, свързано с плащането на издръжка, което

i) е било формално съставено или вписано като автентичен документ от компетентен орган; или

ii) е било удостоверено като автентично или вписано от компетентен орган, сключено с компетентен орган, или подадено до компетентен орган,

и може да бъде преразглеждано или изменяно от компетентен орган;

е) „уязвимо лице“ означава лице, което поради нарушени или недостатъчни лични способности не е в състояние да се издържа самостоятелно.

ГЛАВА II — АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 4 Определяне на централните органи

1. Всяка договаряща се държава определя централен орган, който да изпълнява задълженията, които са му наложени от конвенцията.

2. Федералните държави, държавите с повече от една правна система или държавите с автономни териториални единици са свободни да определят повече от един централен орган, като посочат териториалния или персонален обхват на функциите на всеки един от тях. Когато държава е посочила повече от един централен орган, тя определя централния орган, до който може да се изпращат всички съобщения, за да бъдат предадени на компетентния централен орган в тази държава.

3. Определянето на централния орган или централните органи, техните данни за връзка и при нужда обхватът на техните функции по параграф 2 се съобщават от договарящата се държава на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право при депозиране на документа за ратификация или присъединяване или при подаване на декларация в съответствие с член 61. Договарящите се държави незабавно уведомяват Постоянното бюро за всички промени.

Член 5 Общи функции на централните органи

Централните органи:

а) си сътрудничат помежду си и насърчават сътрудничеството между компетентните органи в своята държава за постигане на целите на конвенцията;

б) търсят, доколкото е възможно, решения на трудностите, които могат да възникнат при прилагането на конвенцията.

Член 6 Специфични функции на централните органи

1. Централните органи оказват съдействие по отношение на молбите по глава III, по-специално като:

а) предават и получават такива молби;

б) образуват или съдействат за образуването на производства по такива молби.

2. По отношение на такива молби те вземат всички необходими мерки за:

а) оказване или съдействие за оказването на правна помощ, когато обстоятелствата го налагат;

б) съдействие за намирането на длъжника или кредитора;

в) съдействие за получаването на необходимата информация относно доходите, а при нужда и друга информация относно финансовото състояние на длъжника или кредитора, включително откриване на местонахождението на имуществата;

г) насърчаване на приятелските споразумения с оглед постигане на доброволното плащане на издръжка, включително чрез използване на медиация, помирение и други подобни средства;

д) съдействие за изпълнението без прекъсване на решенията за издръжка, в това число на просрочени задължения;

е) съдействие за събирането и своевременното прехвърляне на плащанията за издръжка;

ж) улесняване на получаването на документални или други доказателства;

з) оказване на помощ за установяване на родство, когато това е необходимо за събирането на вземания за издръжка;

и) образуване или улесняване на образуването на производства за налагане на всички необходими временни мерки с териториален характер, имащи за цел обезпечаването на изхода на висяща молба за издръжка;

й) улесняване на връчването на документи.

3. Доколкото това е допустимо според правото на съответната държава, функциите на централния орган по силата на настоящия член могат да бъдат изпълнявани от публични или други институции, при условие че те се контролират от компетентните органи на тази държава. Определянето на такива публични или други институции, както и техните данни за връзка и обхвата на функциите им, се съобщава от договарящата се държава на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право. Договарящите се държави незабавно уведомяват Постоянното бюро за всички промени.

4. Настоящият член и член 7 не могат да бъдат тълкувани като налагащи задължение на централния орган да упражнява правомощия, които могат да се упражняват единствено от съдебните власти съгласно правото на замолената държава.

Член 7 Искания за специфични мерки

1. Чрез мотивирано искане централен орган може да поиска от друг централен орган да предприеме съответните специфични мерки, предвидени в член 6, параграф 2, букви б), в), ж), з), и) и й), когато няма висяща молба по член 10. Замоленият централен орган взема съответните мерки, ако прецени, че такива са необходими, за да помогне на потенциален молител да подаде молба съгласно член 10 или да реши дали трябва да се подаде такава молба.

2. По искане на друг централен орган централният орган може също така да вземе специфични мерки по отношение на висящо дело за присъждане на издръжка в молещата държава, съдържащо международен елемент.

Член 8 Разходи на централния орган

1. Всеки централен орган поема сам разходите си по прилагането на настоящата конвенция.

2. Централните органи не могат да налагат плащането на такси на молителя за предоставяне на услуги по настоящата конвенция, освен когато става въпрос за извънредни разходи, произтичащи от искане за специфична мярка по член 7.

3. Замоленият централен орган не може да събира разходите за услугите, посочени в параграф 2, без предварителното съгласие на молителя за предоставянето на тези услуги на такава цена.

ГЛАВА III — ПОДАВАНЕ НА МОЛБИ ЧРЕЗ ЦЕНТРАЛНИТЕ ОРГАНИ

Член 9 Подаване на молби чрез централните органи

Молба по настоящата глава се подава до централния орган на замолената държава чрез централния орган на договарящата се държава, в която е обичайното местопребиваване на молителя. За целите на настоящата разпоредба местопребиваването изключва простото присъствие.

Член 10 Видове молби

1. Следните видове молби могат да бъдат подавани от кредитор в молеща държава, който търси събирането на вземания за издръжка в съответствие с настоящата конвенция:

- а) признаване или признаване и изпълнение на решение;
- б) изпълнение на решение, постановено или признато в замолената държава;
- в) получаване на решение в замолената държава, когато такова решение не съществува, включително при нужда — установяване на родство;

г) получаване на решение в замолената държава, когато признаването и изпълнението на решение не е възможно или се отказва поради липса на основание за признаване и изпълнение по член 20 или на основанията, посочени в член 22, буква б) или д);

д) изменение на решение, постановено в замолената държава;

е) изменение на решение, постановено в държава, различна от замолената държава.

2. Следните видове молби могат да бъдат подавани от длъжник в молеща държава, срещу когото съществува постановено решение за издръжка:

а) признаване на решение или равностойно производство, с което се спира или се ограничава изпълнението на предходно решение в замолената държава;

б) изменение на решение, постановено в замолената държава;

в) изменение на решение, постановено в държава, различна от замолената държава.

3. Освен ако в настоящата конвенция не е предвидено друго, молбите, посочени в параграфи 1 и 2, се разглеждат съгласно законодателството на замолената държава, като молбите, посочени в параграф 1, букви в)—е) и в параграф 2, букви б) и в) са подвластни на нормите за компетентност, приложими в замолената държава.

Член 11 Съдържание на молбите

1. Всички молби по член 10 съдържат най-малко:

а) описание на естеството на молбата или молбите;

б) името и данните за връзка, включително адреса и датата на раждане на молителя;

в) името и, ако са известни, адреса и датата на раждане на ответника;

г) името и датата на раждане на лицата, за които се иска издръжка;

д) основанията, на които се позовава молбата;

е) информация относно мястото, където следва да се изпратят или прехвърлят по електронен път плащанията на издръжка, когато молба се подава от кредитора;

ж) с изключение на молби по член 10, параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а), всяка информация или документ, посочени в декларация на замолената държава по член 63;

з) името и данните за връзка на лицето или отдела на централния орган на молещата държава, отговарящ за разглеждането на молбата.

2. При необходимост молбата включва също така следната информация, доколкото е известна:

- а) финансовото състояние на кредитора;
- б) финансовото състояние на длъжника, включително името и адреса на работодателя на длъжника, както и естеството и местонахождението на имуществата на длъжника;
- в) всяка друга информация, която може да помогне за откриване на местонахождението на ответника.

3. Молбата се придружава от цялата необходима подкрепяща информация или документи, в това число документи за установяване на правото на молителя на безплатна правна помощ. Молбите по член 10, параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а) се придружават единствено от документите, изброени в член 25.

4. Молбите по член 10 могат да бъдат подавани във формата, установена и публикувана от Хагската конференция по международно частно право.

Член 12 Предаване, получаване и разглеждане на молби и дела чрез централните органи

1. Централният орган на молещата държава съдейства на молителя, като се уверява, че молбата е придружена от цялата информация и всички документи, за които му е известно, че са необходими за разглеждане на молбата.

2. След като се увери, че молбата отговаря на изискванията на конвенцията, централният орган на молещата държава предава молбата на централния орган на замолената държава от името на молителя и с неговото съгласие. Молбата се придружава от формуляра за предаване, предвиден в приложение 1. По искане на централния орган на замолената държава централният орган на молещата държава предоставя пълно копие, заверено от компетентния орган в държавата по произход, от документите, изброени в член 16, параграф 3, член 25, параграф 1, букви а), б) и г), член 25, параграф 3, буква б) и член 30, параграф 3.

3. В срок от шест седмици от датата на получаване на молбата замоленият централен орган потвърждава получаването ѝ, като за целта използва формуляра, чийто образец се съдържа в приложение 2, и уведомява централния орган на молещата държава какви начални стъпки са предприети или предстои да бъдат предприети за разглеждане на молбата, като може да поиска всички допълнителни документи и информация, които счита за необходими. В същия срок от шест седмици замоленият централен орган предоставя на молещия централен орган името и данните за връзка на лицето или отдела, на който е възложено да отговаря на въпроси относно движението на молбата.

4. В рамките на три месеца от датата на потвърждаване замоленият централен орган информира молещия централен орган за движението на молбата.

5. Молещият и замоленият централни органи се информират взаимно относно:

- а) лицето или отдела, отговарящ за дадено дело;
- б) движението на делото,

и отговарят своевременно на запитванията.

6. Централните органи разглеждат делото толкова бързо, колкото позволява извършването на адекватна преценка на съдържанието му.

7. Централните органи използват най-бързите и ефикасни средства за комуникация, с които разполагат.

8. Замолен централен орган може да откаже да разгледа молба само ако е явно, че изискванията на конвенцията не са изпълнени. В такъв случай този централен орган незабавно уведомява молещия централен орган за мотивите си за отказ.

9. Замоленият централен орган не може да отхвърли молба само поради това, че са необходими допълнителни документи или информация. Замоленият централен орган може обаче да поиска от молещия централен орган да предостави тези допълнителни документи или информация. Ако молещият централен орган не направи това в срок от три месеца или в посочения от замоления централен орган по-дълъг срок, замоленият централен орган може да реши да не продължи разглеждането на молбата. В такъв случай той уведомява молещия централен орган за това решение.

Член 13 Средства за комуникация

Молбите, подадени чрез централните органи на договарящите се държави в съответствие с настоящата глава, и документите или информацията, приложени към тях или предоставени от централен орган, не могат да бъдат оспорвани от ответника единствено поради използваните между съответните централни органи носители или средства за комуникация.

Член 14 Ефективен достъп до производствата

1. Замолената държава осигурява на молителите ефективен достъп до производствата, включително изпълнителните производства и производствата за обжалване, които могат да бъдат образувани вследствие на молби по настоящата глава.

2. За да осигури такъв ефективен достъп, замолената държава предоставя безплатна правна помощ в съответствие с членове 14—17, освен ако не се прилага параграф 3.

3. Замолената държава не е длъжна да предоставя безплатна правна помощ, ако и доколкото производствата в тази държава дават възможност на молителя да води делото, без да е необходима такава помощ, и централният орган предоставя необходимите услуги безплатно.

4. Условието за получаване на безплатна правна помощ не могат да бъдат по-ограничаващи от условията, определени за равностойни вътрешни дела.

5. Не се изисква никаква гаранция или обезпечение, независимо как са наречени, за обезпечаване на плащането на разходите и разноските за производствата по настоящата конвенция.

Член 15 Безплатна правна помощ за молби за издръжка на деца

1. Замолената държава предоставя безплатна правна помощ по отношение на всички молби по задължения за издръжка на лице, ненавършило 21 години, произтичащи от връзката родител—дете и предявени от кредитор по настоящата глава.

2. Независимо от посоченото в параграф 1 замолената държава може да откаже предоставянето на безплатна правна помощ по отношение на други молби, освен тези по член 10, параграф 1, букви а) и б) и случаите, обхванати от член 20, параграф 4, ако прецени, че по същество молбата или всякакъв вид обжалване са явно неоснователни.

Член 16 Декларация за допускане използването на оценка на средствата, с които разполага детето

1. Независимо от посоченото в член 15, параграф 1 дадена държава може да декларира, че в съответствие с член 63 тя ще предоставя безплатна правна помощ по отношение на други молби, освен тези по член 10, параграф 1, букви а) и б) и случаите, обхванати от член 20, параграф 4, при условие, че бъде представена оценка на средствата, с които разполага детето.

2. При извършването на такава декларация държавата предоставя на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право информация относно начинът, по който ще бъде направена оценката на средствата, с които разполага детето, включително финансовите критерии, на които те следва да отговарят, за да може резултатът да бъде оценен като положителен.

3. Молбата по параграф 1, отправена до държава, която е направила декларацията по този параграф, включва формално заявление от молителя, в което се посочва, че средствата, с които разполага детето, отговарят на критериите, посочени в параграф 2. Замолената държава може да изиска допълнителни доказателства за средствата, с които разполага детето, само ако има основателни причини да се съмнява, че предоставената от молителя информация е неточна.

4. Ако най-благоприятната правна помощ, предоставяна от законодателството на замолената държава по отношение на молбите по настоящата глава във връзка със задължения за издръжка към дете, произтичащи от връзката родител—дете, е по-благоприятна от помощта, предоставяна по параграфи 1—3, се предоставя най-благоприятната правна помощ.

Член 17 Молби, които не отговарят на условията на член 15 или член 16

За всички други молби по настоящата конвенция, освен тези по член 15 или член 16:

а) предоставянето на безплатна правна помощ може да бъде обусловено от оценка на средствата, с които разполага молителят, или на основателността на неговите искания;

б) в производствата за признаване или изпълнение молител, който е получил безплатна правна помощ в държавата по произход, има право да получи безплатна правна помощ най-малкото равностойна на тази, която се допуска при същите обстоятелства от законодателството на замолената държава.

ГЛАВА IV — ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕТО НА ПРОИЗВОДСТВО

Член 18 Ограничение на производствата

1. Когато решението е постановено в договаряща се държава, в която е обичайното местопребиваване на кредитора, длъжникът не може да образува производство за изменение на решението или за постановяване на ново решение в друга договаряща се държава, докато обичайното местопребиваване на кредитора е в държавата, в която е постановено решението.

2. Параграф 1 не се прилага:

а) когато между страните съществува споразумение в писмена форма относно юрисдикцията на споменатата друга договаряща се държава, като тук се изключват споровете, свързани със задължения за издръжка на деца;

б) когато кредиторът приеме юрисдикцията на споменатата друга договаряща се държава изрично или като се защитава по съществото на делото, без да повдигне възражение за подсъдност, когато такава възможност му е предоставена за първи път;

в) когато компетентният орган в държавата по произход не може или откаже да упражни компетентността си за изменение на решението или за постановяване на ново решение; или

г) когато решението, постановено в държавата по произход, не може да бъде признато или обявено за изпълняемо в договарящата се държава, в която се замисля образуване на производство за изменение на решението или за постановяване на ново решение.

ГЛАВА V — ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 19 Приложно поле на главата

1. Настоящата глава се прилага за решения, постановени от съдебен или административен орган по отношение на задължения за издръжка. Понятието „решение“ включва също така спогодби или споразумения, сключени пред такъв орган или потвърдени от него. В решението може да се предвиждат автоматична индексация и плащане на просрочени задължения, издръжка със задна дата или лихва, както и определяне на разходите и разноските.

2. Ако решението не се отнася единствено до задължение за издръжка, действието на настоящата глава е ограничено до тези части на решението, които засягат задължения за издръжка.

3. За целите на параграф 1 „административен орган“ означава публичен орган, чиито решения по силата на законодателството на държавата, в която е учреден:

а) могат да бъдат обжалвани пред съдебен орган или да бъдат преразглеждани от такъв орган; и

б) имат сходна сила и действие като тези на решение на съдебен орган по същия въпрос.

4. Настоящата глава се прилага и за споразумения за издръжка в съответствие с член 30.

5. Разпоредбите на настоящата глава се прилагат по отношение на искания за признаване и изпълнение, отправени пряко до компетентен орган на замолената държава в съответствие с член 37.

Член 20 Основания за признаване и изпълнение

1. Решение, постановено в една договаряща се държава („държава по произход“), се признава и изпълнява в останалите договарящи се държави, ако:

а) ответникът е имал обичайно местопребиваване в държавата по произход в момента на образуване на производството;

б) ответникът е приел юрисдикцията изрично или като се е защитавал по съществуващото на делото, без да повдигне възражение за подсъдност, когато такава възможност му е предоставена за първи път;

в) кредиторът е имал обичайно местопребиваване в държавата по произход в момента на образуване на производството;

г) детето, за което е присъдена издръжка, е имало обичайно местопребиваване в държавата по произход в момента на образуване на производството, при условие че ответникът е живеел с детето в тази държава или е живеел в тази държава и е предоставял издръжка за детето там;

д) между страните е било сключено споразумение в писмена форма относно юрисдикцията, като тук се изключват споровете, свързани със задължения за издръжка на деца; или

е) решението е било постановено от орган, който е компетентен по отношение на въпросите, свързани с личния статут или родителската отговорност, освен ако компетентността му се е основавала единствено на гражданството на една от страните.

2. Договаряща се държава може да формулира резерва в съответствие с член 62 по отношение на параграф 1, букви в), д) или е).

3. Договаряща се държава, която формулира резерва в съответствие с параграф 2, следва да признае и изпълни решение, ако съобразно нейното законодателство при подобни фактически обстоятелства нейните органи са компетентни или биха били компетентни да постановят такова решение.

4. Ако признаването на решение не е възможно в договаряща се държава поради резерва в съответствие с параграф 2, държавата следва да вземе всички необходими мерки за постановяване на решение в полза на кредитора, ако длъжникът има обичайно местопребиваване в тази държава. Предходното изречение не се прилага нито за преки искания за признаване и изпълнение по член 19, параграф 5, нито за исковете за издръжка, посочени в член 2, параграф 1, буква б).

5. Решение в полза на дете, ненавършило 18 години, което не може да бъде признато само поради наличието на резерва по отношение на параграф 1, букви в), д)

или е), се признава като акт, който установява правото на издръжка на това дете в замолената държава.

6. Решението се признава единствено ако то има правнообвързващо действие в държавата по произход и се изпълнява единствено ако то е изпълняемо в държавата по произход.

Член 21 Делимост и частично признаване и изпълнение

1. Ако замолената държава не може да признае или изпълни решение в неговата цялост, тя следва да признае или изпълни всяка обособена част от решението, която може да бъде призната или изпълнена като такава.

2. Винаги може да се поиска частично признаване или изпълнение на решение.

Член 22 Основания за отказ на признаване и изпълнение

Признаване и изпълнение на решение може да бъде отказано, ако:

а) признаването и изпълнението на решението е очевидно несъвместимо с обществения ред на замолената държава;

б) решението е постановено вследствие на измама във връзка с процесуален въпрос;

в) има висящо производство между същите страни по същия въпрос пред орган на замолената държава, което е било образувано първо;

г) решението е несъвместимо с решение, постановено между същите страни по същия въпрос в замолената държава или в друга държава, при условие че такова решение отговаря на изискванията за неговото признаване и изпълнение в замолената държава;

д) ответникът не се е явил, нито е бил представляван в производството в държавата по произход:

i) когато законодателството на държавата по произход предвижда уведомление за производството, ответникът не е бил надлежно уведомен за производството, нито е имал възможност да бъде изслушан; или

ii) когато законодателството на държавата по произход не предвижда уведомление за производството, ответникът не е бил надлежно уведомен за решението, нито е имал възможност да го оспорва или да го обжалва на фактическо и правно основание; или

е) решението е било постановено в нарушение на член 18.

Член 23 Производство по молба за признаване и изпълнение

1. При спазване на разпоредбите на конвенцията производствата за признаване и изпълнение се уреждат от правото на замолената държава.

2. Когато молба за признаване и изпълнение на решение е била подадена чрез централните органи в съответствие с глава III, замоленият централен орган незабавно:

- а) предава молбата на компетентния орган, който незабавно обявява решението за изпълняемо или вписва решението за изпълнение; или
- б) предприема горепосочените действия, ако той е компетентният орган.

3. Когато искането е отправено пряко до компетентния орган на замолената държава в съответствие с член 19, параграф 5, този орган незабавно обявява решението за изпълняемо или вписва решението за изпълнение.

4. Обявяване или вписване може да бъде отказано единствено на основанията, посочени в член 22, буква а). На този етап нито молителят, нито ответникът могат да правят каквито и да е забележки по искането.

5. Молителят и ответникът своевременно се уведомяват за обявяването или вписването, направено в съответствие с параграфи 2 и 3, или отказът то да бъде направено в съответствие с параграф 4, като те могат да го оспорват или да го обжалват на фактическо и правно основание.

6. Оспорването или обжалването трябва да бъде подадено в срок от 30 дни от уведомлението по параграф 5. Ако страната, която оспорва, не пребивава постоянно в договарящата се държава, в която са направени или отказани обявяването или вписването, оспорването или обжалването се подава в срок от 60 дни от уведомлението.

7. Оспорването или обжалването може да се основава единствено на:

- а) основанията за отказ на признаване и изпълнение, посочени в член 22;
- б) основанията за признаване и изпълнение, посочени в член 20;
- в) автентичността или целостта на документите, предадени в съответствие с член 25, параграф 1, букви а), б) или г) или член 25, параграф 3, буква б).

8. Оспорването или обжалването от страна на ответника може да се основава и на плащането на дълга, доколкото признаването и изпълнението се отнасят до просрочени плащания.

9. Молителят и ответникът своевременно се уведомяват за решението по оспорването или обжалването.

10. Последващо обжалване, ако такова се допуска от правото на замолената държава, не може да има за последица спиране на изпълнението на решението освен при изключителни обстоятелства.

11. При вземане на решение относно признаването и изпълнението, включително при обжалване, компетентният орган действа експедитивно.

Член 24 Алтернативно производство по молба за признаване и изпълнение

1. Независимо от посоченото в член 23, параграфи 2—11 дадена държава може да декларира в съответствие с член 63, че ще прилага производството за признаване и изпълнение, предвидено в настоящия член.

2. Когато молба за признаване и изпълнение на решение е била подадена чрез централните органи в съответствие с глава III, замоленият централен орган незабавно:

а) предава молбата на компетентния орган, който постановява решение по молбата за признаване и изпълнение; или

б) сам постановява такова решение, ако той е компетентният орган.

3. Решение относно признаването и изпълнението се постановява от компетентния орган, след като ответникът е бил надлежно и своевременно уведомен за производството и след като на всяка от страните е била предоставена подходяща възможност да бъде изслушана.

4. Компетентният орган може да преразгледа по собствен почин основанията за отказ на признаване и изпълнение, посочени в член 22, букви а), б) и г). Той може да преразгледа всички основания, изброени в членове 20, 22 и 23, параграф 7, буква в), ако са повдигнати от ответника или ако по тези основания съществуват съмнения с оглед на документите, подадени в съответствие с член 25.

5. Отказът на признаване и изпълнение може да се основава и на плащането на дълга, доколкото признаването и изпълнението се отнасят до просрочени плащания.

6. Обжалването, ако такова се допуска от правото на замолената държава, не може да има за последица спиране на изпълнението на решението освен при изключителни обстоятелства.

7. При вземане на решение относно признаването и изпълнението, включително при обжалване, компетентният орган действа експедитивно.

Член 25 Документи

1. Молбата за признаване и изпълнение по член 23 или по член 24 се придружава от следните документи:

а) пълния текст на решението;

б) документ, удостоверяващ, че решението е изпълняемо в държавата по произход, и в случай на решение на административен орган — документ, удостоверяващ, че са изпълнени изискванията, предвидени в член 19, параграф 3, освен ако тази държава е посочила в съответствие с член 57, че решенията на нейните административни органи винаги отговарят на тези изисквания;

в) ако ответникът не се е явил, нито е имал упълномощен представител по време на производството в държавата по произход, документ или документи, които удостоверяват съответно, че ответникът е бил надлежно уведомен за производството и е имал възможност да бъде изслушан или че е бил надлежно уведомен за решението и е имал възможност да го оспори или да го обжалва на фактическо и правно основание;

г) когато е необходимо, документ, който прави опис на просрочените плащания и посочва датата, на която е извършено изчислението;

д) когато е необходимо, в случай че решението предвижда автоматична индексация — документ, съдържащ необходимата информация за извършване на съответните изчисления;

е) когато е необходимо, документи, които посочват в каква степен молителят се е ползвал от безплатна правна помощ в държавата по произход.

2. При оспорване или обжалване по член 23, параграф 7, буква в) или по искане на компетентния орган в замолената държава пълно копие на съответния документ, заверено от компетентния орган в държавата по произход, се предоставя своевременно:

а) от централния орган на молещата държава, когато молбата е била подадена в съответствие с глава III;

б) от молителя, когато искането е било отправено пряко до компетентния орган на замолената държава.

3. Договаряща се държава може да посочи в съответствие с член 57:

а) че молбата трябва да е придружена от пълно копие на решението, заверено от компетентния орган в държавата по произход;

б) обстоятелствата, при които тя приема вместо пълния текст на решението резюме или извлечение от решението, изготвено от компетентния орган на държавата по произход, което може да бъде съставено във формата, установена и публикувана от Хагската конференция по международно частно право; или

в) че тя не изисква документ, удостоверяващ, че са изпълнени изискванията, предвидени в член 19, параграф 3.

Член 26 Производство по молба за признаване

Настоящата глава се прилага *mutatis mutandis* към молба за признаване на решение, с изключение на това, че изискването за изпълнителна сила се заменя с изискването решението да произвежда правни последици в държавата по произход.

Член 27 Фактически констатации

Компетентните органи на замолената държава са обвързани от фактическите констатации, въз основа на които органът на държавата по произход е обосновал своята компетентност.

Член 28 Забрана за преразглеждане по същество

Компетентните органи на замолената държава не могат да преразгледат решението по същество.

Член 29 Липса на изискване за физическо присъствие на детето или на молителя

Физическото присъствие на детето или на молителя не се изисква по никое от производствата, започнати по силата на настоящата глава в замолената държава.

Член 30 Споразумения за издръжка

1. Споразумение за издръжка, сключено в договаряща се държава, може да бъде признато и изпълнено като решение по настоящата глава, при условие, че то е изпълняемо като решение в държавата по произход.

2. За целите на член 10, параграф 1, букви а) и б) и параграф 2, буква а) понятието „решение“ включва и споразумения за издръжка.

3. Молбата за признаване и изпълнение на споразумение за издръжка се придружава от следните документи:

а) пълния текст на споразумението за издръжка; и

б) документ, удостоверяващ, че конкретното споразумение за издръжка е изпълняемо като решение в държавата по произход.

4. Признаване и изпълнение на споразумение за издръжка може да бъде отказано, ако:

а) признаването и изпълнението е очевидно несъвместимо с обществения ред на замолената държава;

б) споразумението за издръжка е получено чрез измама или фалшифициране;

в) споразумението за издръжка е несъвместимо с решение, постановено между същите страни по същия въпрос в замолената държава или в друга държава, при условие че такова решение отговаря на изискванията за неговото признаване и изпълнение в замолената държава.

5. Разпоредбите на настоящата глава, с изключение на член 20, член 22, член 23, параграф 7 и член 25, параграфи 1 и 3, се прилагат *mutatis mutandis* към признаването и изпълнението на споразумение за издръжка, при което обаче:

а) обявяването или вписването в съответствие с член 23, параграфи 2 и 3 може да бъде отказано единствено на основанията, посочени в параграф 4, буква а);

б) оспорването или обжалването по силата на член 23, параграф 6 може да се основава единствено на:

i) основанията за отказ на признаване и изпълнение, посочени в параграф 4;

ii) автентичността или целостта на документите, предадени в съответствие с параграф 3;

в) що се отнася до производството по член 24, параграф 4, компетентният орган може да преразгледа по собствен почин основанията за отказ на признаване и изпълнение, посочено в параграф 4, буква а) от настоящия член. Той може да преразгледа всички основания, изброени в параграф 4 от настоящия член, както и

автентичността или целостта на документите, предадени в съответствие с параграф 3, ако този въпрос е повдигнат от ответника или ако по тези основания съществуват съмнения с оглед на тези документи.

6. Производство за признаване и изпълнение на споразумение за издръжка се спира, ако по отношение на споразумението е в ход оспорване пред компетентен орган на договаряща се държава.

7. Дадена държава може да декларира в съответствие с член 63, че молби за признаване и изпълнение на споразумение за издръжка се подават само чрез централните органи.

8. Договаряща се държава може в съответствие с член 62 да си запази правото да не признава и изпълнява споразумения за издръжка.

Член 31 Решения в резултат от общото действие на временно постановление и потвърждаване

Когато решението е резултат от общото действие на временно постановление, издадено в една държава, и постановление на орган в друга държава („потвърждаваща държава“), което потвърждава временното постановление:

а) всяка една от тези държави се счита за целите на настоящата глава за държава по произход;

б) изискванията на член 22, буква д) се считат за изпълнени, ако ответникът е бил надлежно уведомен за производството в потвърждаващата държава и е имал възможност да оспорва потвърждаването на временното постановление;

в) изискването на член 20, параграф 6 за изпълнителна сила на решението в държавата по произход се счита за изпълнено, ако решението е изпълняемо в потвърждаващата държава; и

г) член 18 не възпрепятства започването на производство за изменение на решението в едната или в другата държава.

ГЛАВА VI — ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ ЗАМОЛЕНАТА ДЪРЖАВА

Член 32 Изпълнение по вътрешното право

1. При спазване на разпоредбите на настоящата глава изпълнението се осъществява в съответствие с правото на замолената държава.

2. Изпълнението следва да се осъществи своевременно.

3. В случай на молби, подадени чрез централните органи, когато решението е било обявено за изпълняемо или е било вписано за изпълнение по глава V, изпълнението се осъществява, без да е необходимо друго действие от страна на молителя.

4. Всички норми относно срока на задължението за издръжка, които се прилагат в държавата по произход на решението, имат правнообвързващо действие.

5. Давностният срок за изпълнение на просрочени плащания се определя от правото на държавата по произход на решението или от правото на замолената държава, в зависимост от това кое от двете предвижда по-дълъг срок.

Член 33 Недискриминация

По отношение на делата по конвенцията замолената държава осигурява най-малко същия набор от начини за изпълнение като тези, които съществуват за вътрешни дела.

Член 34 Мерки за изпълнение

1. Договарящите се държави осигуряват наличието във вътрешното си право на ефективни мерки за изпълнение на решенията по настоящата конвенция.

2. Тези мерки могат да включват:

- а) запор на възнаграждения;
- б) запор на банкови сметки и други източници;
- в) удръжки от плащания от социалното осигуряване;
- г) запор/възбрана или принудителна продажба на имущество;
- д) запор на възстановявания на надплатени данъци;
- е) удръжки от или запор на пенсионни плащания;
- ж) сигнализиране на кредитните институции;
- з) отказ за издаване, временно спиране или отнемане на различни свидетелства (напр. свидетелство за управление на МПС);
- и) използване на медиация, помиряване или подобни методи за насърчаване на доброволно изпълнение.

Член 35 Прехвърляне на средства

1. Договарящите се държави се приканват да насърчават, включително чрез международни споразумения, използването на възможно най-икономичните и ефикасни начини за прехвърляне на средствата, дължими за издръжка.

2. Договаряща се държава, според правото на която прехвърлянето на средства е ограничено, следва да третира с най-голямо предимство прехвърлянето на средства, дължими по настоящата конвенция.

ГЛАВА VII — ПУБЛИЧНИ ИНСТИТУЦИИ

Член 36 Публични институции, действащи в качеството на молител

1. За целите на молбите за признаване и изпълнение по член 10, параграф 1, букви а) и б) и случаите, обхванати от член 20, параграф 4, понятието „кредитор“ включва публична институция, действаща от името на физическо лице, на което се

дължи издръжка, или институция, на която се дължи възстановяването на помощи, предоставени вместо издръжка.

2. Правото на публична институция да действа вместо лице, на което се дължи издръжка, или да иска възстановяване на помощи, предоставени на кредитора вместо издръжка, се урежда от правото, на което се подчинява институцията.

3. Публична институция може да иска признаването или изпълнението на:

а) решение, постановено срещу длъжник по молба на публична институция, която иска да ѝ бъдат възстановени помощи, предоставени вместо издръжка;

б) решение, постановено между кредитор и длъжник, до размера на помощите, предоставени на кредитора вместо издръжка.

4. Публичната институция, която иска признаване или изпълнение на решение, представя при поискване всички документи, които удостоверяват правата ѝ по параграф 2 и предоставянето на помощи на кредитора.

ГЛАВА VIII — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 37 Искания, подадени пряко до компетентните органи

1. Конвенцията не изключва възможността за прилагане на съществуващите производства по вътрешното право на договаряща се държава, които позволяват на дадено лице (молителя) да сезира пряко компетентен орган на тази държава по въпрос, уреден от конвенцията, включително, при условие, че се спазва член 18, за целите на постановяване или изменение на решение за издръжка.

2. Член 14, параграф 5 и член 17, буква б), както и разпоредбите на глави V, VI, VII и на настоящата глава, с изключение на член 40, параграф 2, член 42, член 43, параграф 3, член 44, параграф 3, член 45 и член 55, се прилагат по отношение на искания за признаване и изпълнение, отправени пряко до компетентен орган в договаряща се държава.

3. За целите на параграф 2, член 2, параграф 1, буква а) се прилага за решение за присъждане на издръжка на уязвимо лице, навършило възрастта, посочена в тази буква, когато такова решение е постановено, преди лицето да навърши посочената възраст, и присъжда издръжка за времето след навършване на посочената възраст поради наличието на увреждане.

Член 38 Защита на личните данни

Личните данни, събрани или предадени по силата на конвенцията, се използват само за целите, за които са събрани или предадени.

Член 39 Поверителност

Органите, които обработват информация, осигуряват нейната поверителност в съответствие с правото на своята държава.

Член 40 Неразкриване на информация

1. Орган не може да разкрива или да потвърждава информация, събрана или предадена по силата на настоящата конвенция, ако счита, че това би могло да навреди на здравето, сигурността или свободата на лице.
2. Решение в този смисъл, взето от един централен орган, се взема предвид от другите централни органи, особено при случаи на семейно насилие.
3. Някоя разпоредба на настоящия член не засяга събирането и предаването на информация от и между органите, доколкото това е необходимо за изпълнение на задълженията им по конвенцията.

Член 41 Липса на легализация

В рамките на настоящата конвенция не се изискват никакви легализации или други подобни формалности.

Член 42 Упълномощаване

Централният орган на замолената държава може да иска упълномощаване от молителя само ако действа от негово име в съдебно производство или в производства пред други органи или за да определи представител за същите цели.

Член 43 Възстановяване на разходи

1. Възстановяването на всички разходи по прилагането на настоящата конвенция няма предимство пред събирането на вземания за издръжка.
2. Държава може да си възстанови разходите за сметка на загубилата страна.
3. За целите на молба по член 10, параграф 1, буква б) за възстановяване на разходи за сметка на загубилата страна в съответствие с параграф 2 понятието „кредитор“ в член 10, параграф 1 включва държавата.
4. Настоящият член не изключва член 8.

Член 44 Езикови изисквания

1. Молбите и свързаните с тях документи следва да бъдат на оригиналния език и да бъдат придружени от превод на официален език на замолената държава или на друг език, който замолената държава е посочила чрез декларация по член 63, че приема, освен ако компетентният орган на тази държава не се откаже от превод.
2. Договаряща се държава, която има повече от един официален език и не може, по причини на вътрешното си право, да приеме за цялата си територия документи на един от тези езици, чрез декларация по член 63 посочва езика, на който тези документи трябва да бъдат съставени или преведени за подаването им в различните части на нейната територия.
3. Освен ако централните органи не са уговорили друго, всички други съобщения между тези органи се разменят на официален език на замолената държава или на английски или френски език. От друга страна, договаряща се държава може,

като формулира резерва в съответствие с член 62, да възрази срещу употребата на английски или френски език.

Член 45 Начини и разходи за превод

1. За молбите по глава III централните органи могат да допуснат по конкретен случай или на общо основание преводът на официален език на замолената държава да бъде направен в замолената държава от оригиналния език или от всеки друг уговорен език. Ако няма споразумение и ако централният орган не може да изпълни изискванията на член 44, параграфи 1 и 2, тогава молбата и свързаните с нея документи могат да бъдат предадени с превод на английски или френски език за по-нататъшен превод на официален език на замолената държава.

2. Разходите за превод, произтичащи от молбата по параграф 1, се поемат от молещата държава, освен ако централните органи на заинтересованите държави не са уговорили друго.

3. Независимо от посоченото в член 8 молещата държава може да наложи плащането от молителя на разходите за превод на молба и свързаните с нея документи, освен и доколкото тези разходи могат да бъдат покрити от нейната система за правна помощ.

Член 46 Неединни правни системи — тълкуване

1. По отношение на държава, в която в различни териториални единици се прилагат две или повече правни системи или правни норми във връзка с въпрос, уреден от настоящата конвенция:

а) всяко позоваване на законодателството или на процесуалните норми на държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на законодателството или на процесуалните норми в сила за съответната териториална единица;

б) всяко позоваване на решение, което е постановено, признато, признато и изпълнено, изпълнено или изменено в тази държава, се разбира като позоваване, ако е необходимо, на решение, което е постановено, признато, признато и изпълнено, изпълнено или изменено в съответната териториална единица;

в) всяко позоваване на съдебен или административен орган на тази държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на съдебен или административен орган на съответната териториална единица;

г) всяко позоваване на компетентни органи, публични институции и други органи на тази държава, различни от централните органи, се разбира като позоваване, ако е необходимо, на тези органи или институции, които са оправомощени да действат в съответната териториална единица;

д) всяко позоваване на местопребиваването или обичайното местопребиваване в тази държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на местопребиваването или обичайното местопребиваване в съответната териториална единица;

е) всяко позоваване на местонахождението на имущества в тази държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на местонахождението на имущества в съответната териториална единица;

ж) всяко позоваване на споразумение за взаимност в сила в дадена държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на споразумение за взаимност в сила в съответната териториална единица;

з) всяко позоваване на безплатна правна помощ в тази държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на безплатна правна помощ в съответната териториална единица;

и) всяко позоваване на споразумение за издръжка, сключено в дадена държава, се разбира като позоваване, ако е необходимо, на споразумение за издръжка, сключено в съответната териториална единица;

й) всяко позоваване на събирането на разходи от дадена държава се разбира като позоваване, ако е необходимо, на събирането на разходи от съответната териториална единица.

2. Настоящият член не се прилага по отношение на регионални организации за икономическа интеграция.

Член 47 Неединни правни системи — материалноправни норми

1. Договаряща се държава с две или повече териториални единици, в които се прилагат различни правни системи, не е обвързана да прилага настоящата конвенция към случаи, които засягат единствено такива различни териториални единици.

2. Компетентен орган в една териториална единица на договаряща се държава с две или повече териториални единици, в които се прилагат различни правни системи, не е обвързан да признава или изпълнява решение на друга договаряща се държава, единствено защото решението е било признато или изпълнено в друга териториална единица на същата договаряща се държава съгласно настоящата конвенция.

3. Настоящият член не се прилага по отношение на регионални организации за икономическа интеграция.

Член 48 Съгласуваност с предишни Хагски конвенции за издръжка

В отношенията между договарящите се държави и при спазване на член 56, параграф 2 настоящата конвенция заменя Хагската конвенция от 2 октомври 1973 г. относно признаването и изпълнението на съдебни решения, свързани със задължения за издръжка, и Хагската конвенция от 15 април 1958 г. относно признаването и изпълнението на съдебни решения, свързани със задължения за издръжка към деца, доколкото тяхното приложно поле между тези държави съвпада с приложното поле на настоящата конвенция.

Член 49 Съгласуваност с Нюйоркската конвенция от 1956 г.

В отношенията между договарящите се държави настоящата конвенция заменя Конвенцията от 20 юни 1956 г. на Организацията на обединените нации за събирането

на издръжка в чужбина, доколкото нейното приложно поле между тези държави съвпада с приложното поле на настоящата конвенция.

Член 50 Връзка с предишни Хагски конвенции за връчване на документи и събиране на доказателства

Настоящата конвенция не засяга Хагската конвенция от 1 март 1954 г. за гражданското производство, Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. за връчване в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела или Хагската конвенция от 18 март 1970 г. за събиране на доказателства в чужбина по граждански или търговски дела.

Член 51 Съгласуваност с други инструменти и допълнителни споразумения

1. Настоящата конвенция не засяга международните инструменти, сключени преди настоящата конвенция, по които договарящите се държави са страни и които съдържат разпоредби по въпросите, уредени от настоящата конвенция.

2. Всяка договаряща се държава може да сключи с една или повече договарящи се държави споразумения, които съдържат разпоредби по въпросите, уредени от настоящата конвенция, с цел подобряване на прилагането на конвенцията между тези държави, при условие, че тези споразумения са съвместими с предмета и целите на конвенцията и че в отношенията на тези държави с други договарящи се държави не се засяга прилагането на разпоредбите на конвенцията. Държавите, които са сключили подобни споразумения, предоставят копия от тях на депозитаря на конвенцията.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат и по отношение на споразумения за взаимност и еднородни закони, основаващи се на специални връзки между заинтересованите държави.

4. Настоящата конвенция не засяга прилагането на инструментите на регионална организация за икономическа интеграция, която е страна по настоящата конвенция, приети след сключването на конвенцията, по въпроси, уредени от конвенцията, при условие, че в отношенията на държавите-членки на регионалната организация за икономическа интеграция с други договарящи се държави тези инструменти не засягат прилагането на разпоредбите на конвенцията. Що се отнася до признаването и изпълнението на съдебни решения между държавите-членки на регионалната организация за икономическа интеграция, конвенцията не засяга нормите на регионалната организация за икономическа интеграция, независимо от това дали са приети преди или след сключването на конвенцията.

Член 52 Правило за максимална ефикасност

1. Настоящата конвенция не възпрепятства прилагането на споразумение, спогодба или международен инструмент в сила между молещата държава и замолената държава или споразумение за взаимност в сила в замолената държава, което предвижда:

а) по-широки основания за признаване на решения за издръжка, без да се засяга член 22, буква е) от конвенцията;

б) опростени и ускорени производства по молби за признаване или признаване и изпълнение на решения за издръжка;

в) по-благоприятна правна помощ от тази, която е предвидена по членове 14—17; или

г) производства, които позволяват на молител от молеща държава да отправи искане пряко до централния орган на замолената държава.

2. Настоящата конвенция не възпрепятства прилагането на закон в сила в замолената държава, който предвижда по-ефикасни норми, като тези посочени в параграф 1, букви а)–в). Що се отнася обаче до опростените и ускорени производства, посочени в параграф 1, буква б), те трябва да бъдат съвместими със защитата, предоставена на страните по членове 23 и 24, и по-специално по отношение на правата на страните да бъдат надлежно уведомени за производствата и да им бъде предоставена подходяща възможност да бъдат изслушани, както и за последиците от оспорването или обжалването.

Член 53 Еднакво тълкуване

При тълкуването на настоящата конвенция трябва да се държи сметка за нейния международен характер и за необходимостта да се насърчава еднаквото ѝ прилагане.

Член 54 Преглед на практическото прилагане на конвенцията

1. Генералният секретар на Хагската конференция по международно частно право свиква на редовни интервали специална комисия с цел преглед на практическото прилагане на конвенцията и насърчаване на развитието на добри практики по конвенцията.

2. За целите на този преглед договарящите се държави си сътрудничат с Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право при събирането на информация относно практическото прилагане на конвенцията, включително на статистически данни и данни за съдебната практика.

Член 55 Изменение на формулярите

1. Формулярите, приложени към настоящата конвенция, могат да бъдат изменени с решение на специална комисия, свикана от генералния секретар на Хагската конференция по международно частно право, в която се канят за участие всички договарящи се държави и всички членове. Предложението за изменение на формулярите се включва в дневния ред, приложен към поканата за събранието.

2. Измененията, приети от договарящите се държави, участвали в специалната комисия, влизат в сила за всички договарящи се държави на първия ден от седмия календарен месец, след датата на тяхното съобщаване от депозитаря на всички договарящи се държави.

3. По време на срока, предвиден в параграф 2, чрез писмено уведомление до депозитаря всяка договаряща се държава може да формулира резерва в съответствие с член 62 по отношение на изменението. Държавата, която формулира такава резерва, не се счита за страна по настоящата конвенция по отношение на изменението, докато резервата не бъде оттеглена.

Член 56 Преходни разпоредби

1. Конвенцията се прилага във всички случаи, при които:
 - а) след влизане в сила на конвенцията между молещата държава и замолената държава централният орган на замолената държава е получил искане по член 7 или молба по глава III;
 - б) след влизане в сила на конвенцията между държавата по произход и замолената държава компетентният орган на замолената държава е получил пряко искане за признаване и изпълнение.
2. По отношение на признаването и изпълнението на решения между договарящи се държави — страни по настоящата конвенция, които са страни и по която и да е от Хагските конвенции за издръжка, посочени в член 48, ако условията за признаване и изпълнение по настоящата конвенция не позволяват признаването и изпълнението на решение, постановено в държавата по произход преди влизането в сила на настоящата конвенция за тази държава, което иначе би било признато и изпълнено по силата на конвенцията, която е била в сила към момента на постановяването му, се прилагат условията на тази последно спомената конвенция.
3. Освен за задължения за издръжка на лице, ненавършило 21 години, произтичащи от връзката родител—дете, замолената държава не е длъжна по силата на настоящата конвенция да изпълнява решения или споразумения за издръжка по отношение на плащания, които стават изискуеми преди влизане в сила на конвенцията между държавата по произход и замолената държава.

Член 57 Предоставяне на информация относно законодателството, процесуалните норми и услугите

1. До депозирането на документа за ратификация или присъединяване или до подаването на декларация в съответствие с член 61 от конвенцията всяка договаряща се държава предоставя на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право:
 - а) описание на законодателството и процесуалните норми относно задълженията за издръжка;
 - б) описание на мерките, които ще предприеме за изпълнение на задълженията по член 6;
 - в) описание на това как ще осигури на молителите ефективен достъп до производствата, в съответствие с изискването на член 14;
 - г) описание на условията и реда за изпълнение, включително на всички наложени в тази област ограничения, и по-специално нормите за защита на длъжника и преклузивните или давностни срокове;
 - д) всички уточнения, предвидени в член 25, параграф 1, буква б) и параграф 3.
2. При изпълнение на задълженията си по параграф 1 договарящите се държави могат да използват формуляра за профил на държавите, установен и публикуван от Хагската конференция по международно частно право.

3. Информацията се актуализира от договарящите се държави.

ГЛАВА IX — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 58 Подписване, ратификация и присъединяване

1. Конвенцията се открива за подписване от всички държави, които са били членове на Хагската конференция по международно частно право към датата на нейната двадесет и първа сесия, и от всички други държави, участвали в тази сесия.

2. Тя подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване и документите за ратификация, приемане или утвърждаване се депозират в Министерство на външните работи на Кралство Нидерландия, депозитар на конвенцията.

3. Всяка друга държава или регионална организация за икономическа интеграция може да се присъедини към конвенцията след влизането ѝ в сила в съответствие с член 60, параграф 1.

4. Документът за присъединяване се депозира при депозитаря.

5. Такова присъединяване поражда действие само в отношенията между присъединяващата се държава и тези договарящи се държави, които не са направили възражение срещу нейното присъединяване по време на срока от дванадесет месеца след получаване на уведомлението, посочено в член 65. Такова възражение може също да бъде повдигнато от държавите при ратификацията, приемането или утвърждаването на конвенцията след присъединяване. Това възражение се довежда до знанието на депозитаря.

Член 59 Регионални организации за икономическа интеграция

1. Регионална организация за икономическа интеграция, която е съставена единствено от суверенни държави и има компетентност по някои или по всички въпроси, уредени от настоящата конвенция, може също така да подпише, приеме, утвърди или да се присъедини към настоящата конвенция. В такъв случай регионалната организация за икономическа интеграция има права и задължения на договаряща се държава, доколкото организацията има компетентност по въпросите, уредени от конвенцията.

2. При подписването, приемането, утвърждаването или присъединяването регионалната организация за икономическа интеграция уведомява писмено депозитаря относно въпросите, уредени от настоящата конвенция, по отношение на които ѝ е била прехвърлена компетентност от нейните държави-членки. Организацията уведомява своевременно депозитаря в писмена форма относно промените в компетентността ѝ, както е определена в последното по дата уведомление, извършено съгласно настоящия параграф.

3. При подписването, приемането, утвърждаването или присъединяването регионалната организация за икономическа интеграция може да декларира в съответствие с член 63, че има компетентност по всички въпроси, уредени от настоящата конвенция, и че държавите-членки, които са ѝ прехвърлили компетентност по съответните въпроси, са правно обвързани по настоящата конвенция по силата на подписването, приемането, утвърждаването или присъединяването на организацията.

4. За целите на влизането в сила на настоящата конвенция документите, депозирани от страна на регионална организация за икономическа интеграция, не се броят, освен ако регионалната организация за икономическа интеграция не направи декларация в съответствие с параграф 3.

5. Ако е необходимо, всяко позоваване на „договаряща се държава“ или „държава“ в настоящата конвенция се прилага еднозначно към регионална организация за икономическа интеграция, която е страна по нея. Ако е необходимо, в случай на декларация от страна на регионална организация за икономическа интеграция в съответствие с параграф 3, всяко позоваване на „договаряща се държава“ или „държава“ в настоящата конвенция се прилага еднозначно към съответните държави-членки на организацията.

Член 60 Влизане в сила

1. Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца след изтичането на срок от три месеца след депозиране на втория документ за ратификация, приемане или утвърждаване, посочен в член 58.

2. След тази дата конвенцията влиза в сила:

а) за всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, посочена в член 59, параграф 1, която впоследствие я ратифицира, приеме, утвърди или се присъедини към нея — на първия ден от месеца след изтичането на срок от три месеца след депозиране на документа ѝ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване;

б) за всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, посочена в член 58, параграф 3 — в деня след края на срока, през който могат да бъдат повдигнати възражения в съответствие с член 58, параграф 5;

в) за териториална единица, за която конвенцията се прилага в съответствие с член 61 — на първия ден от месеца след изтичането на срок от три месеца след уведомлението, посочено в споменатия член.

Член 61 Декларации по отношение на неединни правни системи

1. Ако държава има две или повече териториални единици, в които се прилагат различни правни системи във връзка с въпросите, уредени от конвенцията, тя може при подписването, ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването да декларира в съответствие с член 63, че настоящата конвенция се прилага за всичките ѝ териториални единици или единствено за една или няколко от тях и може да измени тази декларация чрез подаването на друга декларация по всяко време.

2. Всяка такава декларацията се довежда до знанието на депозитаря и изброява изрично териториалните единици, за които конвенцията се прилага.

3. Ако държава не направи декларация в съответствие с настоящия член, конвенцията се прилага за всички териториални единици на тази държава.

4. Настоящият член не се прилага по отношение на регионални организации за икономическа интеграция.

Член 62 Резерви

1. Всяка договаряща се държава може най-късно при ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването или при извършването на декларация по смисъла на член 61 да формулира една или няколко от резервите, предвидени в член 2, параграф 2, член 20, параграф 2, член 30, параграф 8, член 44, параграф 3 и член 55, параграф 3. Не се допускат никакви други резерви.
2. Всяка държава може по всяко време да оттегли резерва, която е формулирала. Оттеглянето се довежда до знанието на депозитаря.
3. Резервата прекратява действието си на първия ден от третия календарен месец след уведомлението, посочено в параграф 2.
4. Резервите, формулирани в съответствие с настоящия член, нямат реципрочно действие, с изключение на резервата, предвидена в член 2, параграф 2.

Член 63 Декларации

1. Декларациите, посочени в член 2, параграф 3, член 11, параграф 1, буква ж), член 16, параграф 1, член 24, параграф 1, член 30, параграф 7, член 44, параграфи 1 и 2, член 59, параграф 3 и член 61, параграф 1, могат да бъдат направени при подписването, ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването или по всяко време след това и могат да бъдат изменени или оттеглени по всяко време.
2. Декларациите, измененията и оттеглянията се довеждат до знанието на депозитаря.
3. Декларация, направена при подписването, ратификацията, приемането, утвърждаването или присъединяването, влиза в действие едновременно с влизането в сила на настоящата конвенция за съответната държава.
4. Декларация, направена впоследствие, както и всички изменения и оттегляния на декларация, влизат в действие на първия ден от месеца след изтичането на срок от три месеца след датата, на която уведомлението е получено от депозитаря.

Член 64 Денонсиране

1. Всяка договаряща се по конвенцията държава може да я денонсира чрез писмено уведомление до депозитаря. Денонсирането може да бъде ограничено до някои териториални единици на съставена от няколко единици държава, за които конвенцията се прилага.
2. Денонсирането влиза в действие на първия ден от месеца след изтичането на срок от дванадесет месеца след датата, на която уведомлението е получено от депозитаря. Когато в уведомлението е посочен по-дълъг срок за влизане в действие на денонсирането, денонсирането влиза в действие след изтичането на този по-дълъг срок след датата, на която уведомлението е получено от депозитаря.

Член 65 Уведомяване

Депозитарят уведомява членовете на Хагската конференция по международно частно право и други държави и регионални организации за икономическа интеграция, които са подписали, ратифицирали, приели, утвърдили или са се присъединили в съответствие с членове 58 и 59 за следното:

- а) подписванията, ратификациите, приеманията и утвърждаванията, посочени в членове 58 и 59;
- б) присъединяванията и направените възражения срещу присъединявания, посочени в член 58, параграфи 3 и 5 и член 59;
- в) датата, на която конвенцията влиза в сила в съответствие с член 60;
- г) декларациите, посочени в член 2, параграф 3, член 11, параграф 1, буква ж), член 16, параграф 1, член 24, параграф 1, член 30, параграф 7, член 44, параграфи 1 и 2, член 59, параграф 3 и член 61, параграф 1;
- д) споразуменията, посочени в член 51, параграф 2;
- е) резервите, посочени в член 2, параграф 2, член 20, параграф 2, член 30, параграф 8, член 44, параграф 3 и член 55, параграф 3, и оттеглянията, посочени в член 62, параграф 2;
- ж) денонсиранията, посочени в член 64.

В потвърждение на което долуподписаните надлежно упълномощени лица подписаха настоящата конвенция.

Съставена в Хага на 23 ноември 2007 г. на английски и френски език, като и двата текста са автентични, в единствен екземпляр, който ще бъде съхраняван в архивите на правителството на Кралство Нидерландия и от който ще бъде изпратено заверено копие по дипломатически канали на всеки член на Хагската конференция по международно частно право към датата на нейната двадесет и първа сесия и на всяка от другите държави, участвали в тази сесия.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Формуляр за предаване по член 12, параграф 2

БЕЛЕЖКА ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Личните данни, събрани или предадени по силата на конвенцията, се използват само за целите, за които са събрани или предадени. Органите, които обработват такива данни, осигуряват тяхната поверителност в съответствие с правото на своята държава.

Орган не може да разкрива или да потвърждава информация, събрана или предадена по силата на настоящата конвенция, ако счита, че в съответствие с член 40 това би могло да навреди на здравето, сигурността или свободата на лице.

В съответствие с член 40 централният орган взе решение за неразкриване на информация.

1. Молец централен орган	2. Лице за контакт в молещата държава
а. Адрес	а. Адрес (ако се различава)
б. Телефонен номер	б. Телефонен номер (ако се различава)
в. Факс	в. Факс (ако се различава)
г. Електронна поща	г. Електронна поща (ако се различава)
д. Регистрационен номер	д. Език/езици

3. Замолен централен орган

Адрес

4. Лични данни на молителя

а. **Фамилно/и име/на:**

б. **Собствено/и име/на:**

в. **Дата на раждане:** (дд/мм/гггг)

или

а. **Наименование на публичната институция:**

5. Лични данни на лицето/лицата, за което/които се иска или се дължи издръжка

а. Лицето е идентично с посочения в точка 4 молител

б. i. **Фамилно/и име/на:**

Собствено/и име/на:

Дата на раждане: (дд/мм/гггг)

ii. **Фамилно/и име/на:**

Собствено/и име/на:

Дата на раждане: (дд/мм/гггг)

iii. **Фамилно/и име/на:**

Собствено/и име/на:

Дата на раждане: (дд/мм/гггг)

б. Лични данни на длъжника⁶

а. Лицето е идентично с посочения в точка 4 молител

б. **Фамилно/и име/на:**

⁶ Съгласно член 3 от конвенцията „длъжник“ означава физическо лице, което дължи или за което се твърди, че дължи издръжка“.

в. Собствено/и име/на:

г. Дата на раждане:(дд/мм/гггг)

7. Настоящият формуляр за предаване се отнася до и е придружен от молба по:

- Член 10, параграф 1, буква а)
- Член 10, параграф 1, буква б)
- Член 10, параграф 1, буква в)
- Член 10, параграф 1, буква г)
- Член 10, параграф 1, буква д)
- Член 10, параграф 1, буква е)
- Член 10, параграф 2, буква а)
- Член 10, параграф 2, буква б)
- Член 10, параграф 2, буква в)

8. Към молбата са приложени следните документи:

а. За целите на молба по член 10, параграф 1, буква а) и:

В съответствие с член 25:

- Пълен текст на решението (член 25, параграф 1, буква а))
- Резюме или извлечение от решението, изготвено от компетентния орган на държавата по произход (член 25, параграф 3, буква б)) (ако е приложимо)
- Документ, удостоверяващ, че решението е изпълняемо в държавата по произход, и в случай на решение на административен орган — документ, удостоверяващ, че са изпълнени изискванията, предвидени в член 19, параграф 3, освен ако тази държава е посочила в съответствие с член 57, че решенията на нейните административни органи винаги отговарят на тези изисквания (член 25, параграф 1, буква б)) или ако е приложим член 25, параграф 3, буква в)
- Ако ответникът не се е явил, нито е имал упълномощен представител по време на производството в държавата по произход, документ или документи, които удостоверяват съответно, че ответникът е бил надлежно уведомен за производството и е имал възможност да бъде изслушан или че е бил надлежно уведомен за решението и е имал възможност да го оспори или да го обжалва на фактическо и правно основание (член 25, параграф 1, буква в))
- Когато е необходимо, документ, който прави опис на просрочените плащания и посочва датата, на която е извършено изчислението (член 25, параграф 1, буква г))
- Когато е необходимо, в случай че решението предвижда автоматична индексация — документ, съдържащ необходимата информация за извършване на съответните изчисления (член 25, параграф 1, буква д))
- Когато е необходимо, документи, които посочват в каква степен молителят се е ползвал от безплатна правна помощ в държавата по произход (член 25, параграф 1, буква е))

В съответствие с член 30, параграф 3:

- Пълен текст на споразумението за издръжка (член 30, параграф 3, буква а))

Документ, удостоверяващ, че конкретното споразумение за издръжка е изпълняемо като решение в държавата по произход (член 30, параграф 3, буква б)

Всички други документи, придружаващи молбата (напр., ако е необходимо, документ за целите на член 36, параграф 4):

б. За целите на молба по член 10, параграф 1, букви б), в), г), д), е) и параграф 2, букви а), б) или в) — следните подкрепящи документи (с изключение на формуляра за предаване и самата молба) в съответствие с член 11, параграф 3:

Член 10, параграф 1, буква б)

Член 10, параграф 1, буква в)

Член 10, параграф 1, буква г)

Член 10, параграф 1, буква д)

Член 10, параграф 1, буква е)

Член 10, параграф 2, буква а)

Член 10, параграф 2, буква б)

Член 10, параграф 2, буква в)

Име: _____ (с печатни букви) Дата: _____

Упълномощен представител на централния орган (дд/мм/гггг)

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Формуляр за потвърждаване по член 12, параграф 3

БЕЛЕЖКА ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Личните данни, събрани или предадени по силата на конвенцията, се използват само за целите, за които са събрани или предадени. Органите, които обработват такива данни, осигуряват тяхната поверителност в съответствие с правото на своята държава.

Орган не може да разкрива или да потвърждава информация, събрана или предадена по силата на настоящата конвенция, ако счита, че в съответствие с член 40 това би могло да навреди на здравето, сигурността или свободата на лице.

В съответствие с член 40 централният орган взе решение за неразкриване на информация.

<p>9. Замолен централен орган</p> <p>а. Адрес</p> <p>б. Телефонен номер</p> <p>в. Факс</p> <p>г. Електронна поща</p> <p>д. Регистрационен номер</p>	<p>10. Лице за контакт в замолената държава</p> <p>а. Адрес (ако се различава)</p> <p>б. Телефонен номер (ако се различава)</p> <p>в. Факс (ако се различава)</p> <p>г. Електронна поща (ако се различава)</p> <p>д. Език/езици</p>
---	---

11. Молещ централен орган

Лице за контакт _____

Адрес

12. Замоленият централен орган потвърждава получаването на _____ (дд/мм/гггг) на формуляра за предаване от моления централен орган (регистрационен номер _____; от _____ (дд/мм/гггг)) във връзка със следната молба по:

- Член 10, параграф 1, буква а)
- Член 10, параграф 1, буква б)
- Член 10, параграф 1, буква в)
- Член 10, параграф 1, буква г)
- Член 10, параграф 1, буква д)
- Член 10, параграф 1, буква е)
- Член 10, параграф 2, буква а)
- Член 10, параграф 2, буква б)
- Член 10, параграф 2, буква в)

Фамилно/и име/на на молителя: _____

Фамилно/и име/на на лицето/лицата, за което/които се иска или се дължи издръжка: _____

Фамилно/и име/на на длъжника: _____

13. Първоначални стъпки, предприети от замоления централен орган:

- Досието е пълно и разглеждането му е в ход
- Вж. приложения доклад за движението на молбата
- Ще последва доклад за движението на молбата
- Моля, дайте следната допълнителна информация и/или документация:

Замоленият централен орган отказва разглеждането на настоящата молба, тъй като е явно, че изискванията на конвенцията не са изпълнени (член 12, параграф 8). Мотивите на решението:

- са посочени в приложен документ
- ще бъдат посочени в документ, който ще последва

Замоленият централен орган желае молещият централен орган да го осведомява за всички промени по движението на молбата.

Име: _____ (с печатни букви) Дата: _____

Упълномощен представител на централния орган (дд/мм/гггг)